

Hekim Olmak ve Hekimlik Sanatı ve İç Hastalıklarına Giriş

Prof. Dr. Halil Değertekin

Dönem 4

Terminoloji

- **Doktor** kimdir, kime denir?
- **Tabip kimdir**, kime denir?
- **Hekim** kimdir, kime denir?

-
- **Doktorluk**, akademik bir derecenin adıdır.
 - Bütün bilim alanları için kullanılan ve herhangi bir bilimsel yahut felsefi alanda yüksek bir başarı düzeyine ulaşmış kişilere verilen bir unvan.
 - Kelimenin kökeni, Latince '**öğretmek**' anlamına gelen *docere* kelimesine dayanır. Bu da aslında, "öğretme yeterliliği" anlamındadır.

-
- Doktorluk ünvanı , birçok bilim dalında kullanılabilir.
 - İktisat doktoru, siyaset doktoru vs... gibi
 - Tıp alanındaki doktorluk aslında ;
 - Tıp doktoru veya
Yurt dışında Medical Doctor (MD) olarak kullanılır.
 - Yurt dışında doktorun diğer adı Physician dır.

➤ **Tabip,**

Tıp ilmi (veya sanatı) ile uğraşan kişileri tanımlamak için kullanılan Arapça kökenli bir sözcüktür.

Tabip kelimesi, tıp bilimleri ile ünlü Antik Mısır'daki Teb şehrinin isminden türetilmiştir. Osmanlıca Türkçesinde ve Yeni Türkçede kullanılmaktadır.

➤ Hekim

Belki de sadece bizim dilimizde ve bize yakın coğrafyalarda yaşayanların dillerinde tababet (tıp bilimleri) ile uğraşan kişileri nitelemek için kullanılan bir terimdir.

-
- Tabip mi? Hekim mi ?
 - **Tabip, tıp mesleğini icra eden kişidir.** Burada, tıp mesleğinin genel geçer bilgisine sahip olmak ve bunu yeterli ve gerekli derecede uygulayabilmek yeterli görünmektedir.

-
- Hekim ise;
 - Sadece kendisine öğretilmiş bilgiyle sınırlı kalmayan,
 - Hocalarının hatalarını tekrarlamayacak bir gelişme gösteren,
 - Tıp mesleğindeki doğru ve yanlışları ayırt edebilecek kapasiteye ulaşmış olgun kişidir.

-
- Hekim kelimesi Arapça kökenlidir.
 - **HAKİM**, hüküm kelimesi ile yakın anlamlıdır.
 - **HEKİM** bir hakim gibi; hastayı ve yakınlarını sorgular, hastayı dikkatlice muayene eder, tetkik sonuçlarına göre bilgisine ve kitaba bakar, deneyimi de kullanarak bir karar **(HÜKÜM)** vererek tanı koyar.

-
- Hekim ve hâkim, mesleğini uygularken vicdani ve mesleki bilimsel kanaatine göre hareket eder. Hekimin ve hâkimin temel prensibi;
 - “**Kişiye önce zarar vermemek**”, sonra da
 - “**En iyi faydayı sağlamaktır**”.

➤ Hekim;

Sadece hocalarından öğrendikleri ile yetinen
bilgiyi taşıyan bir doktor veya,

Hocalarından öğrendiklerini tartışan,
sorgulayan, yanlışları ayıklayan, yenilikleri
araştıran, öğrenen yani **bilgiyi üreten** bir
hekim olabilir.

Galen: “**İyi doktor aynı zamanda filozoftur!**” der. Hekim, hastası karşısında çok yönlü düşünebilmelidir.

İyi doktor tiyatro sanatçısıdır. Kişisel olarak hangi duyguyu yaşarsa yaşasın hastasına karşı daima iyi doktor rolünü oynamak zorundadır.

-
- Hekimliğin ana konusu insandır.
 - Hekim ya da hekimlik;
İnsanın koruyucu sağlığı ya da hastalığı ile uğraşır.

-
- Hekimlik sadece hastanın muayene, tanı ve tedavisiyle sınırlı değildir. Asıl hekimlik sanatının zorluğu burada başlamaktadır.
 - **Hekimlik bir sanat mıdır? Sanattır...**
 - Çünkü karşınızda bir canlı var. Cansız, ruhu olmayan, duyguları olmayan, çevresi olmayan bir nesne, cisim yoktur.

-
- İnsan bildiğiniz gibi en gelişmiş canlıdır. Akı, duyguları, tepkileri, çevre ile ilişkileri olan bir varlıktır.
 - Akı çok üstün, normal veya az olabilir.
 - Duygu ve tepkileri yok, yavaş, normal veya aşırı ya da anormal olabilir.
 - Çevre ile ilişkileri yok, az, normal ve aşırı olabilir.

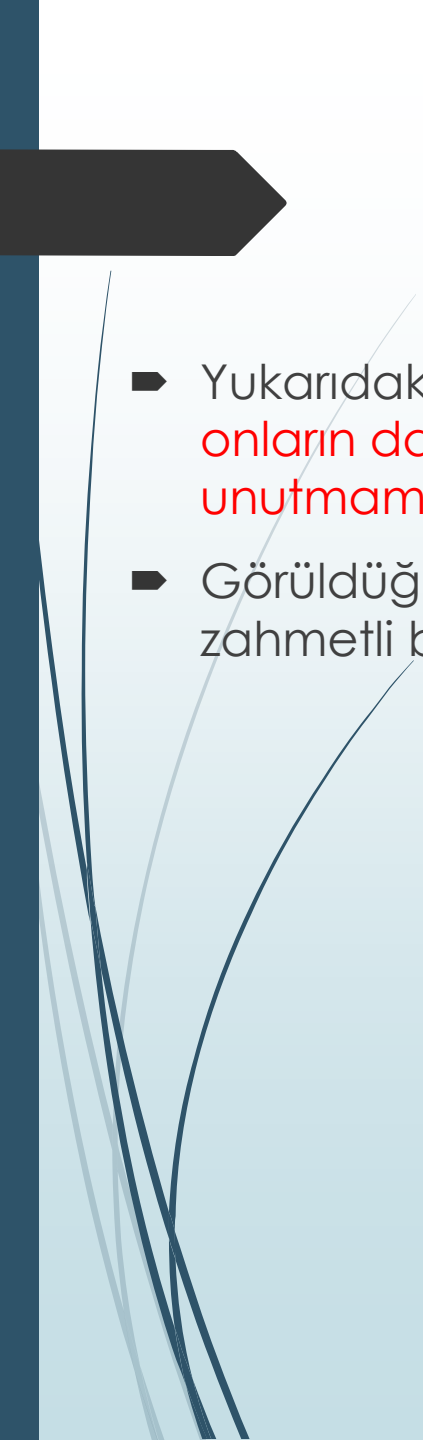
-
- Hasta normal ancak hasta yakınları değişik fikir veya davranışta olabilir.
 - Hasta zihnen veya bedenen eksik olabilir.
 - Hasta veya yakınlarının ,önemli dil sorunları, inanç ve anlayış farklılığı olabilir.

-
- Bütün bu normal ya da anormal koşullarda bile hekim, hastasını bir eşya, cansız bir obje olarak değil, herkesten farklı bir canlı, duyguları, düşünceleri, sevinçleri, üzüntüleri, endişeleri, hatta ön yargıları olabilen bir birey olarak görmelidir.
 - Hekimliğin zorluğu buradadır.

-
- Her insan dolayısıyla her hasta ayrı bir birey olduğuna göre hekimlik gereğinde her hasta için özel dikkat ve yaklaşım gerektiren bir düşünce ve tutum içinde olmalıdır.
 - Bu nedenle hekimlik zor bir meslektir.
 - Bu nedenle hekimlik bir sanattır.
 - Bu sanatı en iyi yapan en iyi hekimdir.

-
- Hekimliğin bir zorluğu da hasta hekim ilişkisinin çok yönlü olmasıdır.
 - Hekimin çalıştığı ortamda çalışma düzeni ve başarısına etkili olan başka faktörler de vardır.

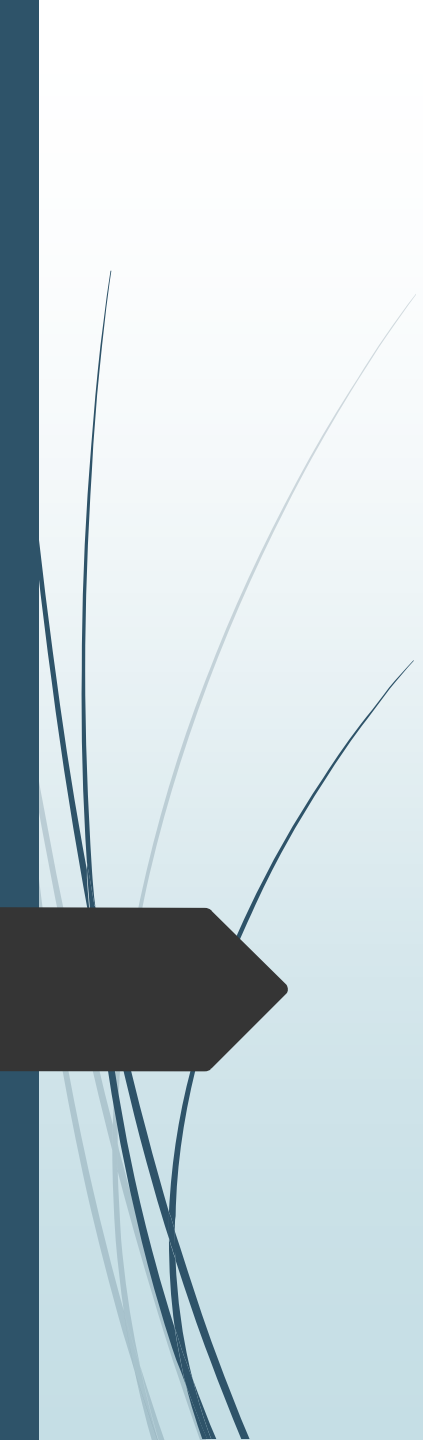
-
- Örnek olarak;
 - Yardımcı personel... Hemşire, görevli personel vs gibi... Başarı için işbirliği gereklidir.
 - Diğer hekim arkadaşlar... İşbirliği ve uyum için bunlarla ilişki de çok önemlidir.
 - Hastane veya sağlık yönetimi... İşbirliği önemlidir.
 - Hasta yakınları... Başarılı bir tanı ve tedavi için bu kişilerle de yakın işbirliği gereklidir.

-
- Yukarıdaki grupta bulunan kişilerin hepsinin de bir insan olduğunu, onların da bir kişilikleri, duyguları ve özel hayatları olduğunu unutmamak ve dikkate almak gerekir.
 - Görüldüğü gibi hekimlik, zor, çok yönlü, dikkat ve anlayış isteyen zahmetli bir meslektir.

-
- Hekim bir tiyatro sanatçısıdır. O andaki duygu ve düşünceleri ne olursa olsun hastasıyla yakından ilgilenmek, onu dinlemek zorundadır.
 - İyi hekimlik gerçekten bir fedakarlık mesleğidir.

-
- Hekim hastayı gördüğü andan itibaren EMPATİ yapmayı bilmelidir.
 - Yani kendini hasta veya yakını yerine koymalı, onun neler düşündüğünü ve neler beklediğini hissedebilmelidir.

-
- Empatiyi hissetmenin en kolay ve sağlam yolu;
 - Biz hastalandığımızda ya da yakınımız hastalandığında başvurduğumuz hekimden ne bekliyor isek, hastamızın da bizden onu beklediğini bilmek ve anlamaktır.

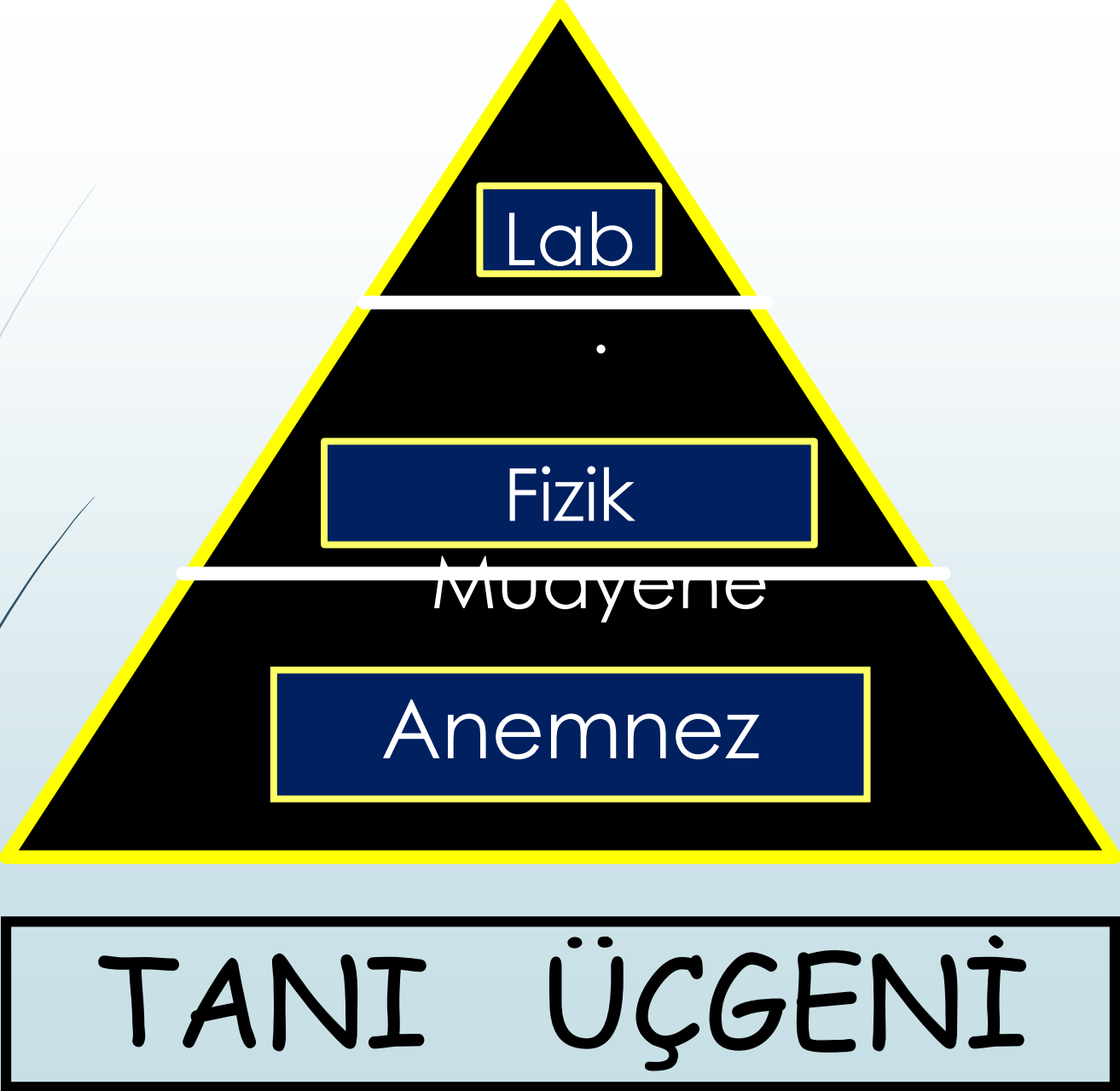
iç Hastalıklarına Giriş

-
- İnsan vücudunun medikal yöntemlerle tedavi edilen sistem hastalıkları genel olarak «İç Hastalıkları» olarak kabul edilir.

-
- Sindirim Sistemi (Gastroenteroloji)
 - Boşaltım Sistemi (Nefroloji)
 - Hemopoetik Sistem(Hematoloji)
 - Bağışıklık sistemi (İmmunoloji)
 - Hareket Sistemi (Romatoloji)
 - Endokrin Sistem (Endokrinoloji)
 - Onkoloji
 - Yaşlılık (Geriatric)
 - İç Hastalıkları

-
- Solunum Sistemi (Göğüs Hst.)
 - Dolaşım Sistemi (Kardiyoloji)
 - Enfeksiyon Hastalıkları (İntaniye)
 - Sinir Sistemi (Nöroloji)

-
- Bütün bu sistem hastalıklarının tanı ve tedavisi aynı prensiplere göre yapılır.
 - Hasta yaklaşımı, amenez, fizik muayene ve istenecek tetkikler hepsi için gereklidir.
 - Hasta belirgin bir sistem hastalığı şüphesi ya da tanısı ile gelse bile **mutlaka sistemik muayene** yapılmalı ve diğer sistemlerle ilgili bozukluk olup olmadığı araştırılmalıdır.

Lab

Fizik

Muayene

Anemnez

TANI ÜÇGENİ

-
- İç hastalıklarının tanı ve ayırıcı tanısı için her sistemin **anatomi ve fizyolojisi** iyi bilinmelidir.
 - Bu şekilde şüpheli tanılarda yorum yapmak ve doğru tanı ve tedavi uygulamak mümkün olur.
 - Unutmamak gerekir ki birçok semptom, fizik veya laboratuvar bulgusu birden fazla sistem hastalığına bağlı olabilir.

-
- Genellikle hastalarda **ön planda olan bir sistem hastalığı** vardır. Ancak gözden kaçan veya önemi az olan diğer sistem hastalıkları da olabilir.
 - Bu nedenle **iç hastalıkları eğitimi ve uygulamasında mutlaka her sistemin semptomatolojisi, fizik bulguları ve laboratuvar anormallikleri kabaca bilinmelidir.**

-
- Hastanın ana hastalığı yanı sıra diğer sistem hastalığı bulguları aranmalı, varsa kesin tanı ve tedavi için **ilgili uzmandan görüş** alınmalıdır.
 - Birçok defa görünen hastalık tablosunun gerisinde veya yanında bulunan bir diğer sistem hastalığı daha önemli olabilir. Endokrin hastalık, anemi, diyabet, malignite, otoimmün hastalık gibi.

-
- Tanısı konmamış hastalarda doğru tanıya varmak ancak çok dikkatli bir ayırıcı tanı bilgisi ile olur.
 - Bu nedenle her hekimin temel tıp bilgilerini çok iyi bilmesi ve yorumlaması gerekir.
 - İç Hastalıklarının dallarına bulgular ait iç içe geçmiş olabilir. Bunların ayırımı için **her dal hakkında temel bilgileri bilmek gerekir.**